

AGROERDÉSZET SIKERESSÉGÉT SEGÍTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Agroerdészeti haszonbérelőket segítő alternatív, több partnerrel működő modell Dartingtonban

MIT ÉS MIÉRT

Agroerdészeti rendszerek sikerességét segítő alternatív üzleti modellek alkalmazása

Az Egyesült Királyság gazdaságaiban a legtöbb meglévő agrárerdészeti rendszert olyan mezőgazdasági termelő hozta létre, aki egyben a földtulajdonos vagy a föld bérelője is. Számos gazdálkodónak azonban hiányzik (a) az idő és a szaktudás a fák telepítéséhez és gondozásához, és b) a fákba történő befektetéshez szükséges tőke, különösen új gazdálkodási vállalkozás létrehozásakor. Ezenkívül a faültetvény hosszú távú befektetés, és a birtoklás bizonytalansága, valamint a gazdálkodók és a földtulajdonosok közötti véleménykülönbségek egyaránt ismert akadályai annak, hogy új agrárerdészeti rendszereket létesítsenek bérelt földterületen.

A délnyugat-angliai Dartington Estate gazdaságban olyan innovatív agroerdészeti gyakorlatot alkalmaznak, amely az Egyesült Királyságban eddig ismeretlen volt és a földtulajdonosok, a mezőgazdasági bérlők és a fatermesztők többrétegű megállapodásán alapul. Ami ezt szokatlanná és izgalmassá teszi az az, hogy számos különböző vállalkozás működik együtt a mezőgazdasági műveletek során. A földtulajdonos, a Dartington Estate agroerdészeti megközelítése olyan akadályokat hárít el, amelyek lehetetlenné tették az agrárerdészet szélesebb körű elterjedését az Egyesült Királyságban.

A 20 hektáros agroerdészeti rendszer a Dartington-birtokon, Devon, Egyesült Királyság.
Harriet Bell, 2018

Bodzavirág az új agrárerdészeti területen Dartingtonban
Harriet Bell, 2018

HOGYAN KEZELJÜK A KIHÍVÁST

Többpilléres rendszer

Az Old Parsonage Farm egy állattartó gazdaság a Dartington Estate-n.

A földbérlet részben egy 20 hektár agroerdészeti területet foglal magába. Ebben az innovatív agrárerdészeti modellben a gazdák a fák sorai között 7 éves vetésforgóban silótakarmányt / szántóföldi kultúrnövényt termesztene, a fatelepítési engedéllyel rendelkezők pedig anyagi kompenzációban részesítik őket a fasorok miatt elvesztett területért. A fákba három különféle vállalkozás fektetett be, a Luscombe Drinks (1600 db bodzafa), az Apricot Centre (600 db almafa), és a Salthouse & Peppermongers (150 db japán borsfa). Ezek a

vállalkozások fatermesztésre szakosodtak, és piaci ösztönző alkalmazásával érik el, hogy a fatermesztés eredményeként a termékeik iránti igények kielégíthetők legyenek. A három vállalkozás engedélyt kapott fasorok telepítésére, ugyanakkor a teljes terület használata a gazdálkodók kezében maradt, akik a földre alaptámogatást igényelhetnek. Ugyanakkor a fa-engedélyesek számára fontos, hogy elegendő ideig tudják használni a földterületet, amelyre a fákat ültetik, hogy megtérüljön a beruházásuk. Ezért a Dartington Estate földtulajdonosa megegyező feltételekkel biztosítja engedélyének folytonosságát, függetlenül a földbérlettől.

Ezt a projektet az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja finanszírozta a 727872 számú támogatási megállapodás alapján

Kulcsszavak: gazda-kooperáció; együttműködés; üzleti modell; bérelő; földtulajdonos

eurafagroforestry.eu/afinet

LÉNYEGI MONDANIVALÓ

- A több-partneres összefogás előnye, hogy a különböző emberek készségeinek és szakértelmének összeadódása olyan rendszert eredményez, amely társadalmi és gazdasági szempontból rugalmasabb; és együtt dolgozva más piacok is elérhetővé válnak; mindenkinek lehetősége van arra, hogy piaci részesedését növelje.
- Az érdekelt felek közötti együttműködés és a nyitott kommunikáció a kezdetektől és a tervezési folyamat során szintén kulcsfontosságú ennek a modellnek a működéséhez.

Újonnan beültetett agrárerdészeti terület a Dartington Hall Estate-ben
Harriet Bell

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A Dartington birtokon folyó agroerdészeti tevékenységek leírása: <https://www.dartington.org/about/our-land/agroforestry/>

Harriet Bell blogja, ahol részletesen bejárható a Dartington-i agroerdészeti rendszer: <https://www.dartington.org/category/blogs/food-farming-conservation/agroforestry/>

Videofilm Harriet és a bérlő gazdálkodó szereplésével, amely elmagyarázza az üzleti modellt, amelyet a Dartingtonon az agrárerdészeti rendszer felállításához használtak: <https://www.youtube.com/watch?v=xRjG1xTAY6g>

HARRIET BELL and SALLY WESTAWAY
Dartington Hall Estate
Organic Research Centre
sally.w@organicresearchcentre.com
Content editor: Maria Rosa Mosquera-Losada (USC)
2019. MÁJUS

Ez a szórólap az AFINET projekt részeként jött létre. Míg szerző a rendelkezésre álló legjobb információkat dolgozta fel, sem a szerző, sem az EU semmilyen esetben nem vállal felelősséget a jelentéssel összefüggésben közvetlenül vagy közvetve keletkezett veszteségért, kárért vagy sérülésért.

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Tanulságok

A Dartington Estate földtulajdonosa számára az agroerdészet azért jó megoldás, mert segít a talajerő fenntartásában, ill. a talaj újjáépítésében, fokozza a biológiai sokféleséget a birtok egész területén és csökkenti a helyi árvizek kockázatát. Ezért a földbirtokos elvárja, hogy a bérlő gazdálkodó hozzon létre egy agroerdészeti területet, annak ellenére, hogy ezzel csökkenti a potenciális bérlők számát, hiszen közülük nem mindenki vállalta ezt be. A fák sokba kerülnek, és évekbe telhet, mire megtérülnek a kezdeti beruházások, emellett a potenciális bérlők egy része ezt a jó minőségű szántóföld pazarlásának tekinti. Az együttműködésen alapuló megközelítés megoldást kínál erre a problémára azáltal, hogy a különböző emberek

készségeit és szakértelmét egyesíti egy olyan rendszerben, amely társadalmi, környezeti és gazdasági szempontból rugalmasabb.

Ugyanakkor nagyfokú együttműködésre van szükség az ilyen típusú megállapodásoknál, és egy fontos tanulság volt az, hogy nélkülözhetetlen a projektben együttműködő összes szereplő összekapcsolása, különösen a tervezési folyamat során, hogy mindenki tisztában legyen mások képességeivel, érdekeivel és preferenciáival, már az elejétől kezdve.

A fa-licenszek összeállításával kapcsolatban az egyik nagy kihívás az volt, hogy minden fél számára méltányosak legyenek, mivel ez általában nagyon szubjektív. Különösen nehéz volt biztosítani a pénzügyi megállapodások méltányosságát, figyelembe véve a következőket: a terméskiesés a földbérlő mezőgazdász számára; a munkaerőigény

és az adminisztrációs teher növekedése; alaptámogatási rendszer; a vállalkozók költségeinek esetleges növekedése egy nagyobb kihívást jelentő területen történő munkavégzés során – és ennek kiegyenlítése azzal, ami megfizethető az engedélyesek számára, ideértve az előzetes beruházásukat és a hosszú távú megtérülést.

Az engedély kompenzációs eleme szintén érzékeny téma volt; a fák értéke az idő múlásával növekszik, míg a szokásos befektetési tételek (mezőgazdasági épületek, gépek stb.) értékcsökkenése miatt a kompenzációs ráták kiszámításához alkalmazott szokásos értékcsökkenési módszer csak részben volt alkalmazható. A Dartington Estate kifejlesztett egy saját kompenzációs képletet, amely megkövetelte, hogy a földtulajdonos támogassa a bérlői megállapodást. Még túl korai tudni, hogy a fa-licenc minden eleme helyes-e. Nincs összehasonlítható projekt, és további hozam- és költség adatokat kell megvizsgálni ahhoz, hogy lássuk, hogyan épül fel az ökonómiája. Remélhetőleg azonban ez hasznos modellt nyújthat a hasonló jövőbeli megállapodásokhoz.